

EVANKELIUMIN ÄÄNI

Jonas Lagus, EVANKELIUMIN ÄÄNI (WSOY, 1961) s.184. Esipuhe Olavi Kares.

Kolmiliitto

Paavo Ruotsalainen, Niilo Kustaa Malmberg ja hän (Lagus) muodostavat "kolmiliiton", jota Jumala on käyttänyt ainoalaatuisella tavalla kansamme herättämiseksi kuolemasta elämään (s.5).

Henkilöhistoriaa

Jonas Lagus syntyi Kurikassa vuonna 1798...Arkipiispa Tengströmin välityksellä asia järjestyi niin, että tämä lahjakkuudellaan huomiota herättänyt ylioppilas voitiin vihkiä papiksi kesäkuun 11 päivänä 1817, ennen kuin hän oli tullut lailliseen ikään. Tätä varten merkittiin virallisiin asiakirjoihin Laguksen syntymävuodeksi 1796 (6).

Lahjakas mies

Jonas Lagus on esimerkki siitä, että Jeesus voi voittaa omakseen myös lahjakkaat ja oppineet. Toisaalta se myös kertoo siitä, kuinka tämän jälkeen tämä kaikki luetaan "roskaksi" Jeesuksen tuntemisen rinnalla, Fil.3:7,8.

Jonas sai jo varhain oppia sekä klassillisia että uusia kieliä, ja jo yhdeksän vuotiaana hän ihastellen luki Vergiliusta. Hänelle aukeni jo hyvin nuorena kaunokirjallisuuden ja runouden maailma varsinkin senaikaisten ruotsalaisten kirjailijoiden välittämänä...Tullessaan ylioppilaaksi Lagus oli vasta neljätoistavuotias (5).

Herääminen

Hän kertoo olleensa suruton nuorukainen, joka koetti voittaa ensimmäisen sijan pitäjäläisten seurapiirissä. Monta valloitusta hän tässä piirissä tekikin herättäen huomiota ja ihailua lahjoillaan ja sivistyksellään. Aivan rauhallisin tunnin hän ei ottanut osaa tähän suruttomaan elämään, mutta kulki kuitenkin ensimmäisten joukossa virran mukana, kunnes eräs sairasmatka, jolle hän huvittelevan seuran keskeltä vastahakoisesti lähti, tuli Jumalan väkeväksi herätyshuudoksi hänen kohdalleen. Hän saapui viivyttelynsä vuoksi liian myöhään sairaan luo. Kuolema oli hänen tullessaan jo ennättänyt korjata saaliinsa. Erään läsnä olevan kova sana: "Kirottu olkoon se, joka Herran työtä kelvottomasti tekee", murskasi rauskaksi hänen ehjän sydämensä. Suureen pimeyteen joutuneena tuskasta vapisten hän huusi Jumalalta armoa ja rauhaa, mutta "iankaikkinen viisaus näki hyväksi vasta myöhempänä aikana suoda hänelle sitä lepoa, jota Jeesuksen Kristuksen sovinnon osallisuus antaa". Tämän heräämisensä jälkeen hänestä tuli seurakunnassa elävien vanhojen heränneiden ystävä (ss.6-7).

Käräjillä

Laguksen, Malmbergin ja heidän ystäviensä lähetysharrastus ja seurojen pito aiheuttivat sittemmin v.1828 kuuluisat Kalajoen käräjät, joissa nämä Jumalan merkilliset työmiehet olivat

ensimmäisinä syytettyjen penkillä. Käräjien seurauksena oli Laguksen kohdalla se, että tuomiokapituli erotti hänet puoleksi vuodeksi virastaan (8).

Painojen alla

Tämän virkeän elämän ohella kasvoivat myös ne painot, joiden avulla Herra piti palvelijansa ahtaalla ja pienellä paikalla. Laguksella oli sairauden raskas risti kannettavana. Ylivieskassa olon ensi vuodesta lähtien häntä oli vaivannut ankara päänsärky, joka toisinaan yltyi ahdistavaksi painajaiseksi. Tämän ohella häntä vaivasi unettomuus, joka teki hänet päiväkausiksi työhön kykenemättömäksi. Elämänsä viimeisinä vuosina hänellä ei ollut ainoatakaan tervettä päivää. Myös kuolema vieraili usein hänen kodissaan. Hän oli suuren perheen pää ja ennätti olla kolme kertaa avioliitossa. Hänellä oli kaikkiaan 16 lasta, joista kuitenkin monet kuolivat jo pieninä. Taloudelliset painot, huoli suuresta perheestä ja heränneen ystäväjoukon hoito pitivät häntä niin ahtaalla, että sellaista kuormaa hän ei olisi jaksanut kantaa ilman Jumalan välitöntä apua ja armoa (9).

Uskollisuus Ukko-Paavolle

Herännäisyys joutui hajaannuksen kohteeksi. Ystävyysuhteet katkesivat ja tapahtui pirstaloitumista.

Erittäin myönteisenä piirteenä näemme kuitenkin Laguksen elämän kaaren loppukäyrässä hänen uskollisuutensa oppi-isäänsä Paavo Ruotsalaista kohtaan. Eräessä kirjeessään hän lausui, ettei kukaan, joka ukko-Paavon on hylännyt, "ole tullut korjatuksi" (9,10).

Pääsinpäivä

Kesäkuun 24.25. päivän välisenä yönä v.1857 koitti Laguksen pääsiäinen. Vähän ennen kuolemaansa hän sanoi omaisilleen: "Katsokaa, tässä tyhjässä kädessäni on kaikki, mitä minulla on, parannukseni, uskoni – kaikki, mutta Lunastajani on Isän oikealla puolella" (10).

Vanha herännäisyys ja herätyskristillisyys

Usein nämä nähdään toistensa vastakohtina jopa niin, että herätyskristillisyys (viidesläisyys) on syntynyt protestina herännäisyydelle. Tilanne ei kuitenkaan ole näin mustavalkoinen. Monella herätyskristityllä on juurensa vanhassa herännäisyydessä.

URHO MUROMA (1890-1966)

Urho Muroma oli ehkä tunnetuin 1900-luvun herätyssaarnaaja.

Kun Malmivaara (Wilhelmi) näki Muroman Lapuan herättäjäjuhlilla (1917), hän vaatimalla vaati tätä puhumaan. Puheen jälkeen eräät körttiläispapit tulivat hieman ivallisesti huomauttamaan: "Kyllä sen hyvin huomasi, että sinä tulit tänne tuomaan sellaista valoa, mikä meiltä heränneiltä

muka puuttuu”...Malmivaara sanoi: ”Älä huoli semmoisista. Sinun puheessasi ei ollut mitään, mikä ei olisi sopinut meidän heränneiden julistukseen” (Tottelin taivaallista näkyä, s.19).

Veikko Vanha-Perttula kertoo: *Näin sairaalassa hänen vuoteensa vierellä aina kirjallisuutta. Raamatun ohella hänen viimeisinä kirjoinaan oli **Jonas Laguksen Evankeliumin ääni**. Tämä kirja on nyt minulla tässä työpöydälläni. Sitä on mielenkiintoista katsella. Näkee, että sen sivuja on paljon luettu, alleviivattu, huuto- ja kysymysmerkeillä varustettu. Silloin tällöin me keskustelimme sen johdosta. Liitän tähän loppuun mainitusta kirjasta sen kappaleen, jonka viimeksi yhdessä Urho Muroman kanssa luimme ja jonka ajattelen kuvaavan kunnioittamamme ja rakastamamme herättäjän sisäistä mielenlaatua sairastuvuuteen hiljaisuudessa valmistauduttaessa kohtaamaan SUURTA YLIPAIMENTA.*

”Me elämme täällä tavallista kärsimisemme elämää ja iankaikkisen Armahtajan tarkoituksena näkyy olevan pitää meitä kurin alla. Niinpä tahdommekin taipua siihen sen mukaan kuin ymmärrämme, oppiaksemme päivä päivältä etsimään toivomme perustusta, emme itsestämme, vaan ulkopuolella meitä Hänen tykönänsä, joka on paimenemme, ja jonka veressä on puhdistusta kaikista synneistämme. Mutta voimaa, halua ja tahtoa elämään Hänen kanssansa tulee meidän alinomaan uudelleen etsiä häneltä. Tässäpä onkin miellä oppimista koko elinajaksemme---Koska väsytt ja rupeat nääntymään, niin ajattele: vielä minun Lunastajani elää, Hän on kärsivällisyydellä auttanut minua kaikissa asioissa, nyt tahdon minä hiljaisuudessa rukoilla Häntä ja odottaa, mitä Hän minulle antaa” (emt. ss.132-133).

EINO J. HONKANEN (1917-1987)

Eino J. Honkanen sai jo kodistaan herännäisyyden perinnön:

”Nuorena opiskelijana Eino tunsu vetoa herännäisyyteen. Körttikodilla asuessa hänelle tuli läheiseksi, suorastaan isähahmoksi, kodin isäntä Aarne Roering sekä monet muut herännäisyyteen lukeutuneet papit ja maallikot, mm. Matti Pesonen ja Aukusti Oravala. Oravala oli erityisasemassa siksi, että hän oli Einon lapsuudessa ollut pappina Nurmeksessa ja kastanutkin hänet. Oravalta Eino sai ”ne varhaisimmat vaikutukset ja muistot, mitkä voi saada seurakuntansa papilta”. Eino ahmi Oravalan kirjallista tuotantoa, erityisesti Paavo Ruotsalaisesta kertovaa Erämaan profeettaa hän luki moneen kertaan. Se oli ainutlaatuinen kulttuurihistoriallinen ja kaunokirjallinen elämäkerta, josta otettiin monta painosta ja joka käännettiin ruotsiksi, tanskaksi, saksaksi, unkariksi ja osittain eestiksi. Oravalta hän imi henkistä ja hengellistä pääomaa. Nuorena pappina Oravala oli ollut voimakas herätysaarnaaja, joka halusi puhua niin että ”kaikki tunteet heräisivät ja mielet uudistuisivat”. Eino piti Aukusti Oravalaa yhtenä hengellisistä isistään” (Leena Huhtaniemi, Eino J. Honkasen Rikas elämä, s.76).

Hengen köyhyys. Jo herännäisyyden perintönä Honkanen korosti ihmisen pienuutta Jumalan edessä. *”Minä en ole mitään, enkä huomenna sitäkään.”* Tältä pohjalta ponnisti koko hänen teologiansa. Mutta Honkanen ei kuitenkaan pysähtynyt tähän. Köyhä syntinen voi omistaa *”tutkimattoman rikkauden Kristuksessa”* – ja tätä Eino julisti ja ahkeroin sitä itse päivittäin tehdä!

”Heidän silmänsä aukenivat, ja he tunsivat hänet.” Kristillisyyden ei vain ala tästä. Kristillisyyden on jatkuvaa Kristuksen kohtaamista – ’työköymistä’. Paavalin kilvoitusta hallitsi tämä: tunteakseni Hänet ja Hänen ylösnousemisensa voiman (Hengen uudistus, s.84).

Seppä Högman sanoi Paavo Ruotsalaiselle tunnetuiksi tulleet sanansa: "Yksi sinulta puuttuu ja mukana kaikki: Jeesuksen Kristuksen sisällinen tunto." Miten syvä hengellinen totuus olikaan tuossa sanassa! (emt.s.86).

NIILO TUOMENOKSA (1893-1976)

Niilo Tuomenoksa toi selkeästi esiin sekä vanhurskauttamisen että pyhityksen. Muutamat ovat tosin tulkinneet Tuomenoksa vääriin väittäen hänen hyljänneen pyhityksen (mm. Erkki Leminen ja Olavi Peltola). Tämän entisen metodistipapin teologiasta on myös helposti löydettävissä herännäisyyden vaikutusta.

Armon evankeliumi ei jätä tuumaakaan matkasta ihmisen omin voimin kuljettavaksi (Tuomenoksa, Valkoiset synnit, s.11).

Paremmaksi tulemisen kristillisyyden muistuttaa myllyä, joka jauhaa akanoitakin halvempaa. Säkillä kävijän epätoivo kasvaa (mt.s.18).

Herra, herätä meille uusia paavoja, sillä entiset ovat kuolleet. Heidän hautojensa koristelijoiksi meistä on, ei juuri muuhun (mt.s.28).

Ei Herra tahdo tehdä meistä hengellisesti kurjia, jotka alituiseen kurjuuttaan valittelevat. Hän tahtoo tehdä meistä valittamattomia, joilla ei ole edes köyhyyttä tarjottavana Jumalalle. Köyhyydestäkin on tullut köyhyys (mt.s.63).

Väärästä pyhityksestä puuttuu synnintunnustus. Minä- vaivaisesta on tullut sinä-vaivainen (mt. s.87).

VAELLUSVIRSI

1. Näin syntisenä Herra mun täytyy vaeltaa, Sun kanssa` tiellä taivaan perille kulkea. En paremmaks voi tulla. En pyhäks ollenkaan. Ja kuitenkin oi Herra, Sun käsiin jäädä saan.	5. Sä rohkeaksi hoidat ja uskon vahvistat, hiljennät levottoman, murheessa lohdutat. Sä kurjan ilo, riemu ja taivas syntisen. Sua itkussani kiitän, viritän virren sen.
2. Sä suostut mahdottoman, mun luona asumaan, ja aivan tällaisena, mua kaikes` kantamaan. Et väsy, vaikka usein, mä väsyn kokonaan. Sun armos rakkautesi, ei lopu milloinkaan.	6. Se virsi ain` on heikko ja kiitos köyhä on. Niin usein nurkumiellä, mä kuljen lohduton. Vaan kuitenkin mua hoidat, lahjojas` tuhlaillen, päivästä päivään kannat, perille saatellen.
3. Mä mato vain ja savi, oon huono sotija, kiusoissa taisteluissa, mun täytyy sortua. Jos et sä Kristus Herra, mua auta vahvista. Vaan autathan, oi auta, voimallas pueta.	7. Näin mahdotonna toivon perille pääsevän` ja kasvosi, oi Kristus, taivaassa näkevän. Oi, mikä ilo mulla, kun arvoton saan joukossa pyhäin olla, rannoilla rauhan maan.
4. Mä sydämelles halaan, sun että kokonaan, mä aina saisin olla, mua auta valvomaan. Ah etten murehduttais Henkeäs milloinkaan. Herkistä tunnon korva, Sua kaikes` kuulemaan.	

Niilo Tuomenoksa

VILHO RANTANEN (1899-1978)

Vilho Rantanen oli armoitettu **vapaakirkollinen** runoilija ja samalla ”valtakuntakristitty”. Yhtä kaikki hänenkin tuotannossaan on tunnistettavissa syvät vanhan herännäisyyden piirteet:

SUN ARMOS VARAAN

1. Sun armos varaan, oi Herra, jään, Kun ansiota ei yhtäkään, Oo mulla tuotavaks` etehesi, Siks` tuon ma syntisen sydämeni.
2. Sun veres yksin vain kokonaan Mun sydämeni voi puhdistaa. Siks` kaipaan luoksesi Golgatalle, Sun ristos siunatun virran alle.
3. On siellä autuus, mä tiedän sen, Miss` liikkuu ystävä syntisten, Miss` kuormat kirpoovat kuormatulta Ja rauhan, Kristus, saa sielut sulta.
4. Mä sua varron ja suurempaa Henkeni voimaasi odottaa. Mua kasta kasteella taivhasi, Työs` kallis syvennä sielussani.
5. Sun armos varaan mä jään, mä jään Toivoen, että kun matkan tään Mä päätän, luoksesi armo mulla Ois pääryporttien kautta tulla.

Vilho Rantanen

EVANKELIUMIN ÄÄNI

HERÄNNÄISYYDEN PELASTUSTIE

Jo nimi ”herännäisyys” kertoo uskonelämän painopisteen: herätys. Tämä on oleellinen asia. Jumalan työ syntisen sydämessä alkaa synnintuntoon tulemisella. Ihminen on silloin ”Jumalan käsissä”. Joskus on korostettu Jumalan suvereenia hoitoa tässä tilanteessa; sielunhoitaja voi jättää jopa epätoivon vallassa olevan parhaimman SIELUNHOITAJAN käsiin.

Tässä tilanteessa ihminen on vielä epäuskon tilassa. Hän ei tunne Vapahtajaa. Epätoivokin on lähellä: Herännyt on hullu ja hätäinen!

Tällöin syntinen on samalla ”lain alla”. Hän ei tunne Vapahtajaa eikä Taivaallista Isää. Häneltä puuttuu ”Kristuksen sisällinen tunteminen.” Hän ei tunne Jeesusta ”syntisten ystävänä”.

Armon kirkastuminen vapauttaa ihmisen Jumalan lasten ihanaan vapauteen. Hän löytää syntisten ystävän, jonka puoleen voi alati kääntyä. Alussa ”tykökäyminen” saattaa olla orjallista, mutta vähitellen isä-lapsi – suhde kehittyy luottamussuhteeksi: *”Alussa, kun sielu ryhtyy uskon harjoitukseen, sekaantuu siihen paljon epäuskoa ja pyrkimystä lain täyttämiseen, jonka aikaa myöten täytyy muuttua lapsellisemmaksi ja yksinkertaisemmaksi hengeksi (131).*

Painopiste **ei ole vanhurskauttamisessa eikä pyhityksessä**, vaan silmien avautumisessa näkemään oma tilansa. Vanhurskauttamista ei jäädä juhlimaan, vaan kiirehditään matkalle. Painopiste on **kilvoituksessa**, jatkuvassa ”tykökäymisessä”. Kilvoitus on niin intensiivistä, ettei ole varaa pysähtyä sen enempää vanhurskauttamiseen kuin pyhitykseenkään. On päästy matkalle kohti Kaanaan maata. Koko huomio keskittyy matkan tekoon; pysähtyminen on vaarallista. Oikean suunnan varmistaa katseen suuntautuminen yhteen pisteeseen:

”Katso, Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin!” (Joh.1:29).

1. Sentähden, kun meillä on näin suuri pilvi todistajia ympärillämme, pankkaamme mekin pois kaikki, mikä meitä painaa, ja synti, joka niin helposti meidät kietoo, ja juoskaamme kestävinä edessämme olevassa kilvoituksessa,
2. silmät luotuina uskon alkajaan ja täyttäjään, Jeesukseen, joka hänelle tarjona olevan ilon sijasta kärsi ristin, häpeästä välittämättä, ja istui Jumalan valtaistuimen oikealle puolelle.
3. Ajatelkaa häntä, joka syntisiltä on saanut kärsiä sellaista vastustusta itseänsä kohtaan, ettette väsyisi ja menettäisi toivoanne. (Hebr.12:1-3).

Toisaalta sekä vanhurskauttaminen että pyhitys kuuluvat herännäisyyden pelastusoppiin, mutta ne sisältyvät kiinteästi tähän ”tykökäymiseen” ja oksana Kristus-viinipuussa elämiseen. Nämä molemmat ovat elävään Kristus-yhteyteen ”sisäänrakennetut”. Näitä ei pyritä sen kummemmin erittelemään, mutta niitä ei myöskään missään tapauksessa kielletä: *”Ainoa puhdas pyhitys On Vapahtajan yhteys.”*

Vai ei Ukko Paavo Ruotsalainen päässyt pitemmälle kuin vanhurskauttamiseen! Tätä täytyy jo ääneen nauraa. Hänhän juuri tavattoman ja ennen näkemättömän selvästi viitoitti tien vanhurskauttamisen jälkeen. Jos meidän uudet ”valomme” olisivat ymmärtäneet hänen oppinsa, he olisivat kiitollisina ylistäneet Herraa Kristusta siitä armosta, että saavat alituisesti uudistaa koko asiansa. Kun nyt on hylätty jokapäiväinen, todellinen pyhitys, joka voi tapahtua vain äsken mainitulla tavalla, niin olisi hauskaa kuulla, kuinka uusi syntyminen tapahtuu. Sehän alkaa ja jatkuu vain pysyväsissä seurustelussa Kristuksen kanssa (117).

Herätys ei tuo voimaa kilvoitukseen. Voima saadaan jatkuvasta Herran tykö tulemisestä . Tämä on ”sielun hengitystä”. Tämä on oksan elämää viinipuussa:

”Minä olen viinipuu, te olette oksat. Joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, se kantaa paljon hedelmää; sillä ilman minua te ette voi mitään tehdä” (Joh.15:5).

Ehkä joku voi oppia, mikä on yksinkertainen armonjärjestys ja miten heränneet ihmiset ovat kaikkea vailla, jos eivät rupea elämään kerjääjän elämää ja saamaan kaikkea Kristukselta. Heille täytyy ahkerasti selittää, vaikka se näyttäisi hukkaankin menevän, että herätys ei tuo mukanaan voimaa, elämää ja uskoa, vaan että heidän on aina uudelleen tultava Kristuksen luo uutta elämää pyytämään, että viinipuun oksa muuten kuivuu, että koko parannus on uskon harjoitusta, ettei usko nojaudu entisiin kokemuksiin ja että isoamisen ja janoamisen on jatkuttava (66).

Uskonelämä on jatkuvaa **isoamista** ja **janoamista**. *”Janon puute on kuoleman merkki.”*

"Pyhän ihmisen elämä on enemmän Jumalalta ottamista kuin hänelle antamista, enemmän halajamista kuin omistamista, enemmän hurskaaksi tulemista kuin hurskaana olemista...Sen tähden on sisällisen ihmisen oikea olemus pyytämistä, halajamista, etsimistä" (Martti Luther).

"Köyhyys hengessä on Kristuksen opetuslapsen sisällinen tila. Samassa kun hän on itsessään köyhä, on hän Herrassa rikas. Hänen rikkautensa on Jeesus Kristus" (Wilhelmi Malmivaara).

"Omatunto on silloin heräämätön, kun joudetaan synneistä jakoa tekemään, mutta jos se herää, silloin tulet näkemään synniksi kaikki, sekä hyväsi että pahasi, joita Jumalasta erotetussa tilassa olet harjoittanut" (W. Malmivaara).

"Kuollut usko uskoo uskovansa; elävä usko kilvoittelee uskoaksensa" (W. Malmivaara).

Työkäymisen käsikirja

Tätä termiä (työkäyminen) heränneet ovat käyttäneet seurustelusta Kristuksen kanssa. "Työkäyminen" kertoo uskonelämän yksinkertaisuudesta ja Kristus-keskeisyydestä. Lagus opettaa kädestä pitäen tätä jaloa taitoa.

Kristuksen sisällinen tunteminen

Lagus johdattaa syntisen "pintaa syvemmälle" uskon asioissa, Kristuksen sisälliseen tuntemiseen. "Ainoa puhdas pyhitys on Vapahtajan yhteys."

Pienellä paikalla

Tämä oli ilmeistä Laguksen teologiasta.

Jos sotkeudut niin, ettet mitään tiedä, niin tartu heti lyhyeen armonjärjestykseen, josta jo ennen olen kirjoittanut: "Tiedän olevani kadotettu syntinen. Tänään kuulen sanottavan, että Kristus on syntisten Vapahtaja. Nyt tahdon kääntyä hänen puoleensa huonoine ikävöimisineni." Kun näin alat uudelleen, heität kaiken hyvän sekä pahan selkäsi taakse ja katselet ristillä tai Getsemanessa olevaa Kristusta, selviävät asiasi parhaiten (38).

Tässä tyydyt seuraavaan yksinkertaiseen armonjärjestykseen: "Tiedän olevani kadotettu syntinen, mutta olen kuullut Kristuksen tulleen pelastamaan kaikkia jumalattomia syntisiä ja tekemään heidät autuaiksi. Minä en tunne häntä, mutta hän tuntee minut. Sen tähden tahdon kylmästä ja kuolleesta sydäimestä lähtevällä köyhällä rukouksella puhutella häntä ollenkaan kaunistelematta itseäni tai huolimatta suuresta viheliäisyydestäni (47).

Kuinka hyvä sinun onkaan näin evankelisesti alinomaa jumalattomana aloittaa uudelleen, sillä ei tässä jää mitään säästöön: Aadamin kanssa paratiisissa kadotimme kaiken emmekä tällä hetkellä ole häntä rikkaampia (57).

äläkä koskaan tule Kristuksen luo vanhurskaana, vaan aina kadotettuna syntisenä. Älä milloinkaan tule ymmärtäväisenä, elävänä ja kykenevänä, vaan aivan taitamattomana ja kuolleena. Silloin et eksy (65).

Mutta mielettö luontomme vaatii ensin pyhitystä ja tahtoo sotkeutua siihen, kun meidän tulisi katsoa vain vanhurskauttamista ja aina pyrkiä pääsemään siitä uudelleen osallisiksi. Totisesti, kun tulee hetki, jolloin meidän on astuttava tuomarin eteen, emme saa viedä mukanaamme muuta kuin syntiä ja kurjuutta. Suurimpina pahantekijöinä saamme katsoa Jumalan Karitsaan luottaen siihen, että hän on vanhurskaudemme, joka sulasta ansaitsemattomasta armosta tahtoo tehdä meidät autuaiksi (130).

On tarkoin huomattava, että aina meidän yhä uudelleen on etsittävä uutta armoa. Se, joka tahtoo tai on jo alkanut elää ennen pyytämästään ja saamastaan armosta, on lakannut kilvoittelemasta (139).

Tälle parannukselle saatana on kauhean vihainen, luonto on siihen laiska eikä järki siihen suostu, mutta se on oikeata parannusta. Siinä ei kumminkaan kukaan tule valmiiksi, vaan kuolemaan asti meidän on oltava tässä harjoituksessa (140).

”Olen jumalaton ja hengellisesti kuollut. Sanotaan Kristuksen olevan Vapahtajani, joka voi herättää elämän näinkin kuolleeseen raukkaan. Oi, Herra, kunpa tahtoisit armahtaa minua, ottaa omaan hoitoosi ja antaa anteeksi kaikki syntini.” Totisesti syntinen, joka pysyy ja kestää tässä rukouksessa, kunnes Herran apu tulee, pääsee porteista sisälle (141).

Harjoittele ahkerasti torjumaan luotasi kaikki vaatimukset, jotka tarkoittavat jonakin muuna olemista kuin kurjana syntisenä (144).

Oi, rakas veli, älkäämme iltahämärän lähetessä antako nykyisten asiain estää meitä salatusta seurustelusta hänen kanssaan, joka tekee meidät jumalattomat vanhurskaiksi ilman lain töitä (146).

Tyydy sen tähden olemaan nyt ja aina kadotettuna äläkä ollenkaan koeta parantaa tai mittaila itseäsi. Älä rupea riitelemään itsesi kanssa ahneudestasi, maailman rakkaudestasi tai muusta semmoisesta, vaan anna niiden kauniisti olla mitä ovat. Katso sinä vain yksin ja ainoastaan Jumalan Poikaan ja pyydä häneltä niin usein kuin voit elämää sekä voimaa parannukseen ja elämän tielle pääsemiseen. Älä huoli vähääkään katsoa syntiäsi ja turmellustasi äläkä vaadi itseltäsi mitä sinulla ei ole ja mitä et voi aikaan saada. Silloin annat Herralle Jeesukselle kaiken kunnian (174).

Ristin merkitys

Köyhyys, vaino ja kaikenlainen risti ovat Jumalan valtakunnan runsaimmat eväät ja kunniamerkit, jotka kasvattavat ihmisiä iäiseen iloon...Äkkipikaiset suuttuvat tähän ja riistäytyvät irti vaivoista, jotka ovat meille kaikille kauhistus, mutta he kadottavat siten sen valkeuden ja lohdutuksen, minkä risti tuo (13).

Niin kauan kuin elän, en päästä teitä uneliaina ja sumeina menemään helvettiin, vaan huudan tämän kynäni välityksellä korviinne, että te niin kuin minäkin ottaisitte kannettavaksenne lihалlemme vastenmielisen ristin ja valvoen, peläten ja vapisten pyrkisitte autuuteen (32).

Selvästi näemme, että yhtämittäinen parannus on tarpeellinen sekä ettemme voi karttaa iankaikkista kadotusta ellemme tarkoin noudata parannusta ja joka päivä kannan ristiä Kristusta seuraten (38,39).

Risti, joka sinulla on sairaassa ruumiissasi ja raskasmielisessä luonteessasi, on terveellinen, ja kun tiedät, kuka sen on sinulle antanut, niin tiedät myös hänen kantavan raskaimman osan kuormastasi (67).

Kun hyvä Jumala on pitänyt tarpeellisena antaa sinulle rakkaan ja kalliin elämäntoverin, nimittäin ristin, niin hän kyllä joskus virvoittaa sinua ilolla heikkoutesi tähden. Mutta älä siihen pysähdy, vaan ota tuo katkera risti kernaasti vastaan, anna sen johtaa sinut Kristuksen luo ja kannan sitä nöyrästi. Siinä saat osaksesi myös paljon suloisuutta (122).

Jumalan mielen mukainen murhe

Vaaramme ja hätämme ovat aina olemassa, ja mitä enemmän harrastamme sisäistä kristillisyyttä, sitä enemmän huomamme, miten pian tämä kallis asia luisuu käsistämme, miten Jumalan mielen mukainen murhe huomaamatta vastoin parhaita aikeitamme muuttuu salaiseksi lihalliseksi höllyydeksi, ja olemme jälleen liukkaalla kohdalla, jossa kaiken maailman tuulet heittelevät meitä. Tuleeko sydämemme heti murheellisiksi, lankeammeko heti Armahtajan jalkoihin jumalattomimpina syntisinä, joilta kaikki on mennyttä ja kilvoittelemmeko uskollisesti, kunnes saamme jälleen Jumalan mielen mukaisen murheen? Sillä sehän on perustus, jolle jokahetkinen parannus on tehtävä. Tämä murhe on Jumalan antama lahja, ja siksi emme saa kädet ristissä odottaa sen satunnaista tuloa, vaan meidän on se taistelemalla etsittävä ja saatava häneltä, jolta kaikki hyvä anti ja täydellinen lahja tulee (32,33).

Väärä rauha

Me tahdomme kerjätä ja huutaa yöt päivät elämän Herraa, että hän laupeutensa tähden katsoisi hätäämme, pelastaisi meidät ja näyttäisi kurjan tilamme meille niin elävästi, että kaikki lihallinen ja luuloteltu rauha katoaisi (33).

*Miten on laitasi? Mene itseesi ja katso, kuinka asiasi ovat! Oletko **uudistanut ne kokonaan** elävän Jumalan edessä, kironnut pahat ja hyvät työsi, kotoiset syntisi sekä Jumalan palvelemisesi ja kauhistuen nähnyt, että kaikki onkin unta ja penseyttä? (34).*

Jumala kutsuu

Miten hän kutsuu sinua? Joka kerta kun olet tyytymätön itseesi ja huomaat, ettet ole Jumalan lapsi, sinua kutsutaan viipymättä lähettämään heikko pyyntösi Kristukselle, että hän olisi Vapahtajasi. Tätä harjoita ja opi! (42).

Kun laupias Jumala Poikansa Jeesuksen Kristuksen kärsimisen ja sovituksen tähden kutsuu ja herättää syntisen, niin sehän tapahtuu sitä varten, että kutsuttu tulisi kutsujan luokse, samoin kuin isä huutaa lapselle "tule", ja lapsi tottelee ja tulee (53).

äläkä koskaan tule Kristuksen luo vanhurskaana, vaan aina kadotettuna syntisenä. Älä milloinkaan tule ymmärtäväisenä, elävänä ja kykenevänä, vaan aivan taitamattomana ja kuolleena. Silloin et eksy (65).

Laguksen evankeliumi

Mene suoraan Herran Kristuksen luo niin muuttumattomana kuin tunnet olevasi. Kysy häneltä: "Herra, tahdotko vielä ottaa minut parannuksen tielle, antaa minulle armoa parannukseen ja tulla auttajaksi tällä tiellä?" (38).

On kumminkin totta eikä sitä liian usein voi toistaa, ettemme saa valita tilaisuutta emmekä odottaa halua mennäksemme Vapahtajan luo, vaan meidän täytyy haluttomina ja huolettomina asettua hänen eteensä ja uskoa hänen armonsa olevan muuttumattoman, kun vain annamme hänen auttaa itseämme (43).

Tee siis sinä samoin kuin minäkin: ruvetkaamme tietämättöminä, hengettöminä ja vastahakoisina puhuttelemaan häntä. Hän antaa siihen joka aika uutta halua ja ahkeruutta, kun vain sitä rukoilemme. Ei siis mitään paremmaksi tulemisen odottamista! (44,45).

Tässä on tie

*Olkoon laitasi miten tahansa nyt tällä hetkellä, tätä lukiessasi, olkoon tilasi horjuva, penseä tai hervoton, millainen se lieneekin, niin rupea nyt viivyttlemättä käymään yksinkertaista tietä, joka on lyhyin ja varmin kaikista armonjärjestyksistä. Se on tämä: **"Minä tiedän ja olen varma siitä, että olen kadotettu syntinen, mutta olen kuullut Kristuksen tulleen maailmaan pelastamaan syntisiä. Nyt tahdon suunnata kaiken haluni ja toivoni häneen ja odottaa kärsivällisesti, mitä hän minulle antaa, viipyköön hän kuinka kauan tahansa."** Jatka näin, vaikka keskeytyksiä tulisikin. Palaa aina takaisin ja kiirehdi silloin. (35).*

Mutta harjoittaudu aina palaamaan Herran Kristuksen luo, oletpa sitten murheellinen tai suruton, kylmä tai palava. Tämä on lyhyesti sanottuna tiesi ja jokapäiväinen työsi, ja tämä juuri on sisäistä parannusta (49).

Armonjärjestys

*Armonjärjestyksemme näemme kulkevan kahden pyörän varassa, jotka ovat **parannus ja usko**. Ja koko jokapäiväinen parannuksemme on siinä, että tunnemme syntimme ja kadumme niitä pitämättä lukua synnintunnon tai katumuksen suuruudesta sekä että yhtenäen käännyimme Kristuksen puoleen **uskossa** antamatta katumuksen kuluttaa pois kurjuutemme tuottamaa tuskaa (37).*

Jos sotkeudut niin, ettet mitään tiedä, niin tartu heti lyhyeen armonjärjestykseen, josta ennen olen kirjoittanut: "Tiedän olevani kadotettu syntinen. Tänään kuulen sanottavan, että Kristus on

syntisten Vapahtaja. Nyt tahdon kääntyä hänen puoleensa huonoine ikävöimisineni.” Kun näin alat uudelleen, heität kaiken hyvän sekä pahan selkäsi taakse ja katselet ristillä tai Getsemanessa olevaa Kristusta, selviävät asiasi parhaiten (38).

Väärä parannus

Se taas on seuraavanlaista. Niin pian kuin omatunto tai tieto ilmaisee, että koko parannuksen asia on ihmiselle vieras, herännyt alkaa puristaa itsestään katumusta, parannusta, valvomista, synnintuntoa ym., jotka kyllä ovat välttämättä tarpeen parannuksen tiellä, jos tahdotaan välttää läyhää kristillisyyttä. Mutta vika on siinä, että heränneet pakottamalla vaativat näitä ominaisuuksia kirotulalta, langenneelta ja kuolleelta luonnoltaan ja rupeavat niitä itse anastamaan itselleen eivätkä heti paikalla mene Herran Kristuksen luo pyytäen ja odottaen, että hän antaisi nämä lahjat. Näin he hakevat apua omatekoisesta lainharjoituksesta eivätkä evankelisesti etsivässä uskossa lankea Kristuksen jalkojen juureen, Kristuksen, joka antaa Jumalan mielen mukaisen murheen, elämän, hengen ja kaiken (35,36).

Aadamin perintö

Meidän täytyy vaikkakin vähitellen opetella vaikeata läksyä, jota emme koskaan täysin opi, sitä läksyä, että Aadamilta olemme perineet kaiken ajateltavissa olevan kauhistuksen ja viemme sen mukanamme vähentymättömänä hautaan asti (36).

Tykökäyminen

Älä aina odota tuntuvaa rauhaa Kristuksen tykönä käynnistäsi. Häneen ja hänen sanaansa saa kyllä luottaa tuntematta tuota makeata tunne-elämää, jota me kaikki niin mielellämme nauttisimme (45).

Tuhlaajapojan usko

Aloita vain joka kerta asia tuhlaajapojan kannalta, so., tunnusta, että olet kadottanut kaiken: Jumalan mielen mukaisen murheen, katumuksen ja uskon. Pyydä, että hän tahtois antaa sinulle ne sekä halun alinomaa katsoa häneen (52).

Kun parannuksen tieltä eksymme, on meidän heti vaatimatta mitään itseltämme tai ponnistamatta voimiamme katsottava Kristukseen, Jumalan Karitsaan. Tuhlaajapoikina meidän on astuttava hänen eteensä eikä koetettava ensin omalla vaivannäöllämme mitään ansaita itsellemme. Yksin hänen kanssaan meidän on oltava tekemisissä, ei meidän tarvitse huolehtia katumuksestamme tai muusta, häneltä on rukoiltava kaikkea. Häntä vain on ikävöitävä eikä niitä sisäisiä ominaisuuksia, joita meiltä puuttuu (115).

Ukko-Paavon ystävä

Olin aikeissa matkustaa Ukon (Paavo Ruotsalaisen) luo saadakseni tavata hänet vielä elossa, mutta en jaksanut. Hän kuuluu olevan kuolemaisillaan. Pian sammuu tämä kirkkaasti loistava valo, ja elämämme ja kuolemamme näyttävät, kuinka olemme käyttäneet hänen meille antamiaan elämää ja voimaa uhkuvia opetuksia. Tälle maailmalle hän on kummitus ja hulluus, mutta sinä

päivänä, jolloin totuus ja oikeus ovat määräämässä, hän on oleva niitä harvoja, jotka ovat kilvoitelleet hyvän uskon kilvoituksen, ja hän on saava kruununsa (116,117; 21.12.1851).

– Paavo Ruotsalainen kuoli 27.1.1852.

Vai ei Ukko Paavo Ruotsalainen päässyt pitemmälle kuin vanhurskauttamiseen! Tätä täytyy joutua ääneen nauraa. Hänhän juuri tavattoman ja ennen näkemättömän selvästi viitoitti tien vanhurskauttamisen jälkeen. Jos meidän uudet ”valomme” olisivat ymmärtäneet hänen oppinsa, he olisivat kiitollisina ylistäneet Herraa Kristusta siitä armosta, että saavat alituisesti uudistaa koko asiansa. Kun nyt on hylätty jokapäiväinen, todellinen pyhitys, joka voi tapahtua vain äsken mainitulla tavalla, niin olisi hauskaa kuulla, kuinka uusi syntyminen tapahtuu. Sehän alkaa ja jatkuu vain pysyväisessä seurustelussa Kristuksen kanssa (117).

Uskon olemus

Usko näet ei voi olla paikallaan eikä tyytyä siihen, mitä se on saanut tai mitä sillä on, vaan niin kuin ahne tahtoo saada aina enemmän, niin uskokin pyrkii aina eteenpäin, alati kaikkea tarviten eikä mitään omistaen (54).

*Mutta kun **usko** elää ja vaikuttaa syntisessä, niin se ilmenee liikkuvana, ei koskaan lepäävänä. Se koettaa aina ikävöiden, rukoillen ja pyytäen omistaa syntisten tähden uhratun Vapahtajan, Kristuksen. Sen toimenä on aina elää ja saada ravintonsa Kristuksesta, elämän leivästä, niin kuin oksa viinipuusta. Magneetti ei rauhoitu, ennen kuin se on saavuttanut pohjoisen suunnan, ei myöskään köyhä, alaston syntinen, ennen kuin hän on Kristuksen löytänyt (69,70).*

Ja kumminkin usko on olemukseltaan liikkuva ja elävä. Suuressa heikkoudessakin, kiusauksissa, pimeydessä, epäilyksissä ja taisteluissa, jopa hitaana ja huononakin se kurottautuu etsiäkseen meitä rakastavaa Vapahtajaa ja löytääkseen sen (82,83).

Rutto raivoaa

Keskellämme raivoaa nyt yleisesti kauhea rutto, jota ei yksikään maailman lääkäri voi estää. Raamattu sanoo sitä penseydeksi, joka päättyy luopumiseen ja kuolemaan. Suuret joukot kaatuvat joka päivä tämän helvetin ruton uhreina, ja jokainen meistä näkee sen, jos silmämme ovat vielä edes raollaan. Joka päivä se vieraillee minun ja sinun luonasi. Sitä paha voi vastustaa ja sen estää vain jatkuva, vaikka kuinka heikko ikävä saada apua Herralta Kristukselta. Joka tämän laiminlyö, syyttäköön itseään, jos synti ja perkele kantavat hänet kuolleena pois elävien joukosta. Harvat välttävät tämän kuoleman. Ole sen tähden valveilla ja vahvistu Herran voimassa (68).

Kaukaa kuuluu kauheata jyrinää ja jyskettä, läheltä ja meidän läheisyydestämme taas penseyden kehtolaulua, joka uhkaa nukuttaa jokaisen ja kaikki. Nyt vanhurskas tulee vaivoin autuaaksi jatkuvan sisäisen taistelun jälkeen. Jokainen ajakoon tunkeilevan unen luotansa lähettämällä luottavaisen hätähuudon elämän Herralle (158,159).

Olisipa pasuuna!

Jos minulla olisi niin mahtava pasuuna, että sen ääni kuuluisi yli koko maailman, tahtoisin julistaa tätä tietä ja totuutta maailman neljälle kulmalle (69).

Ei varastoon

Olemme kaikki luonnostamme sellaisia, että kaikki vastaan ottamamme vaikutukset, sekä virvoittavat että nuhtelevat ja masentavat, kadottavat pian voimansa, eivätkä saamamme armon osoitukset ole aiotut ajan pitkään ylläpitämään hengellistä elämää. Se pitää voimassa yksin Jeesus Kristus, elämän leipä, kun alinomaa uudelleen suuntaamme köyhän halumme hänen puoleensa ja tunkeudumme läpi kaiken, joka voi ja tahtoo estää hänessä elämistemme (88,89).

Herran odottaminen

Muista, että on autuaallista odottaa Herraa ja että ne, jotka häntä odottavat, saavat uuden voiman. Älä pidä vähäisenä asiana, että Jumala on antanut sinulle armon tähän harjoitukseen (59).

Odota, mitä hän sinulle tekee, älä tavoittele elämän vanhurskautta, pyhyyttä ja synnittömyyttä, vaan etsi joka hetki häntä ja puhdistusta hänen veressään. Harjoittaudu odottamaan Herraa toisesta huomenvartiosta toiseen ja lakkaa haalimasta kokoon tuota likaista omavanhurskautta, jota niin suuresti kaipaavat (62).

Olen nähnyt, miten nuorukaiset ovat langenneet, suuret valot sammuneet, mutta laupeus on tapahtunut niille, jotka ovat hiljaisuudessa odottaneet Herraa (77).

Hunajanpisara

Paavo Ruotsalainen sai seppä Högmanilta Kallis hunajan pisara – kirjan ”matkaevääkseen”. Se tuli Paavolle hyvin rakkaaksi kirjaksi. Monet muut Jumalan miehet ovat vuosisatojen kuluessa ammentaneet tästä kirjasta uskonelämän valoa ja voimaa.

Ota vaarin sanoistani, mutta vielä enemmän, tuhat kertaa enemmän, Raamatusta ja Wilcockin ”Hunajanpisarasta” (63).

Jos sinulla on tai voit hankkia ”Kallis hunajanpisara Kristus-kalliosta” – nimistä verratonta kirjaa, niin levitä sitä mahdollisimman paljon. Se on erinomainen ja tuottaa paljon siunausta heränneille sieluille. Sitä ei kukaan koskaan lue liiaksi, olkoot asiat miten tahansa (107).

Tässä sinun on suututtava vanhaan luontoosi ja kirottava se kaikkine pyhyyden pyrkimyksineen ja huomattava, ettei sinun pidä pusertaa itsestäsi semmoista, mitä sinussa ei ole. Ja lisäksi, lue Wilcockin ”Hunajanpisaraa” ja mieti sitä (165).

Ristin hullutus

Sanakuulijasi kuuluvat olevan vaurasta, toimeliasta ja taidokasta kansaa. Saarnan ristiinnaulitusta Kristuksesta, hänen alhaisuudestaan, maailman halpana pitämisestä, itsensä kieltämisestä ym. täytyy olla heistä hulluutta, sillä ihmislunnolla on kova päähkinä purtavana, kun on pidettävä roskana tämän maailman viisautta, rikkaus ja kunnia ja vaellettava Kristusta seuraten (63,64).

Kristuksen virka

Jos tahdomme välttää hengellistä kuolemaa ja aivouskoa, niin meidän täytyy ymmärtää, että Kristuksen ainainen virka on herättää kuolleita, puhdistaa pitaalisia ja muita sairaita, ja muistaa, että hän on joka hetki tässä toimessa juuri meidän kohdallamme (61).

Lahkolaisuus

Monesta miehestä, joka ennen on ollut irstas ja hirmuvaltainen, on Jumalan armosta tullut armoitettu syntinen. Mutta niinpä on toiselta puolen noussut hirveä melu niiden keskuudessa, jotka eivät Herraa etsi. Minua herrat ja talonpojat pitävät muun muassa lahkolaisena, vääränä opettajana, eikä heränneen joukon pilkkanimistä tule loppua. Vaikka helposti muuten tulenkin levottomaksi, olen kumminkin rauhallisesti suhtautunut tähän meluun hyvin tietäen, että perkele ja maailma ovat tunteneet korviansa polttavan, kun ne ovat nähneet muutamien ihmisten sanovan jäähyväiset ja kääntävän selkänsä niille (91).

*Lahkolaisuus edellyttää aina Jumalan sanan ja Hengen synnyttämää herätystä, joka – olipa se sitten ollut enemmän tai vähemmän täydellistä – on muuttunut lahkolaisuudeksi **puuttuvan johdon** tai sanan sekä autuuden järjestyksen **väärin käsittämisen** vuoksi. Niin kuin oikein herännyt sielu vakavasti johdettuna ja sanan ymmärtäen pääsee Kristukseen uskoen sovintoon Jumalan kanssa, niin lahkolainenkin saa rauhan. Mutta hänen rauhansa perustuu tunteisiin, liikutuksiin, näkyihin, ilmestyksiin ja muuhun sellaiseen, mikä on sanan ja vanhurskauttamisen ulkopuolella. Työt ja harjoitukset ovat tavallisesti tällaisen rauhan perustana... Papeista täytyy siis ensin tulla oikeita Jumalan miehiä, muuten ei lahkolaisuutta voi ehkäistä eivätkä heränneet saada perusteellista opetusta (108,109).*

Omavanhurskaudesta

*Kuinka monta ja paksua oman vanhurskauden, sokeuden, ylpeyden ja epäilyksen tekemää kivipohjaa ja saviarinää meidän täytyy kaivaa puhki pilkkopimeässä omantunnon tuomitessa ja järjen juonitellessa, ennen kuin saamme nähdä yhtäkään pisaraa kirkasta elämän vettä, jota annetaan hinnatta! Sinä miekkonen! Jos janoat tätä vettä, niin tulet siitä osalliseksi. Autuas se, joka asettuu alimmalle portaalille aivan pahantekijäin joukkoon, istuu publikaanin penkille ja kuulee, kuinka Kristus saarnaa evankeliumia, armoa, rauhaa ja autuutta syntisille **ilman hintaa** (26).*

Keskustelimme viimeksi sekä omasta vanhurskaudesta että vanhurskauttamisesta. Ne molemmat ansaitsevat olla jokapäiväisen tutkistelemisemme aiheina, koska hengellinen elämämme on riippuvainen oman vanhurskauden alituisesta nujertamisesta ja vanhurskauttamisen oikeasta käsittämisestä (110).

Kaikkien Aadamien lasten luonto on sellainen, ettei kukaan tahdo lähteä elämän kaidalle tielle. Tähän haluttomuuteen on syynä toisaalta se, että omavanhurskaus siinä särkyy, toisaalta se, ettei tämä tie salli lihan vapaasti elää. Päinvastoin se suorastaan tappaa sydämen luontaisen taipumuksen huvin etsimiseen tämän maailman asioista, lentävistä ajatuksista ja muusta sellaisesta, mitä joka päivä koemme enemmän kuin tarpeeksi (118,119).

Armoa isoavaa sielua ahdistavista monista vaikeuksista pahin on omavanhurskaus. Se vaikeus ei koskaan tahdo väistyä, se on teloituskirveen tavoin aina uhkaamassa, sillä ihminen vaatii itseään alati paremmaksi. Niin pian kuin sielu Jumalan Hengen valossa näkee olevansa poissa Herrasta, näkee hitautensa, laiskuutensa ja muut syntinsä, tulee heti hänen mieleensä, että hänen pitäisi olla parempi ja toisenlainen. Ja hänen on hirveän vaikea oppia, ettei hänen laitansa syntiinlankeemuksen jälkeen mitenkään voi olla toisin. Lähimpänä seurauksena tästä on lohdu-ton, salainen valitus ja pyrkimys korjata ja parantaa tätä puutetta. Tämä on Aadamin lapsille niin yleistä, ettei kukaan ole siitä vapaa. Mutta opi sinä tässä kohden heti kääntymään Kristuksen puoleen ja elämään hänestä (124).

Pyhityksestä

Pidetään hulluutena Kristuksen etsimistä, pyrkimistä hänen tuntemiseensa ja keskeytymätöntä elämistä hänen yhteydessään, jopa sanotaan, että tämä antaa vapauden synnin tekemiseen. Ei saa muka aina pureksia samaa läksyä: etsiä Kristusta ja uutta armoa häneltä. Tämä on vain Ukko Paavon oppia. Kun hän eli synnissä, niin ei hän päässyt koskaan sen pitemmälle. Ne, jotka ovat Kristuksen löytäneet, eivät muka enää tarvitse tätä harjoitusta. On kerran päästy armon tilaan, josta uskon hedelmät kasvavat. Ei saa epäillä armon tilaansa, kun kerran on uskossa Kristuksen omistanut. Tähän asti on muka aivan unohdettu pyhitystä käsittelevä opinkappale. Kun joka hetki pyritään uudistumaan ja saamaan uskoa ja armon osallisuutta, niin pyhitys tehdään tyhjäksi!!!...

Äsken selostamallani tavalla nuo pappi raukat puhuvat ja tekevät aina liikkuvasta, elävästä uskosta vaivaisukon, joka vain ottaa vastaan, mitä siihen pannaan (120,121).

Taivaan leipä, Kristus, ei maistu ihmisille. He tahtovat päästä riippumattomiksi Jumalan Pojasta, ja sen tähden heidän täytyy hylätä hengellinen köyhyys, alituinen isoaminen ja janoaminen ym. kauan sitten opittuina asioina (137).

Uskova ja maailma

Yleensä luullaan jokapäiväisen pyhityksen helposti voivan käydä päinsä monissa maailmallisissa huveissa ja ns. ajanvietteissä, ettei vain armon aika tulisi liian pitkäksi! Ja kun varotaan tekopyhyyttä, parannus ja jokapäiväinen uudistus menee menojaan. Vakaumukseni mukaan, kun Kristus on elämämme, täytyy meidän joka päivä kuolla maailmalle ja taistella itsessämme olevaa syntiä vastaan sen Hengen armovoimalla, joka on tehnyt meidät eläviksi ja alituisesti virvoittaa meitä. Jos näin ei tapahdu, koko kristillisyytemme on kirjavaa paikkailemista, mutta ei vakaata kilvoittelua sen saamiseksi ja omistamiseksi, mitä meiltä vielä puuttuu (93,94).

*Et usko Jumalan vaativan kieltäytymistä **kaikesta**, mikä kuuluu tähän maailmaan tai sulostuttaa maallista elämäämme. Minäkin uskon samoin, mutta olen samalla varma siitä, että Kristuksen rakkaus pakottaa meitä, korkeimman rakkauden valtaamia, ei orjamaisestä pelosta, vaan vapaaehtoisesti, mielellämme ja iloiten luopumaan kaikesta, mikä voisi estää tai vähentää rakkauttamme Vapahtajaan. Kun puhumme kieltäytymisestä, ei se siis ole mitään rasittavaa pakkoa, vaan rakkauden vapaaehtoista luopumista siitä, mistä tahdotaan päästä irti, jotta sitä paremmin voitaisiin nauttia ainoasta tarpeellisesta.*

Katso, sen tähden kristitty ei kernaasti osallistu tämän maailman huvituksiin. Ei hän siten luule tekevänsä palvelusta Jumalalle tai mitään ansaitsevansa. Mutta jos hän ei niistä luovu, hän on

vasta kristityksi tulemisen tiellä. Tämäntapaisista väitteistä sokea maailma tavallisesti sanoo, että mennään liian pitkälle, so. rakastetaan Kristusta liikaa, sillä se ei usko eikä voi ymmärtää sitä rakkautta, mitä armoitettu sielu tuntee Vapahtajaansa kohtaan. ”Etkö usko”, kysyy Arndt, ”että iankaikkinen Jumala voi ilahduttaa sinua yhtä paljon kuin luotu olento?” Sen vuoksi kristitty luopuu tai kieltäytyy paremmasta osasta sinä hetkenä, jona hän lähtee huvittelemaan maailman mukana (96).

Sanotaan, että jokainen totinen kristitty meidän aikanamme ja meidän maassamme saa elää ei ainoastaan rauhassa, vaan myös rakastettuna ja kunnioitettuna. Onko nyt siis tehty sovinto Jumalan Hengen ja maailman hengen välille? Onko totinen kristillisyyden nyt tullut rakkaaksi kääntymättömille? Sitä en usko. En myöskään hyväksy sellaista varovaista kristillisyyttä, joka mukautuu niin maailman tapaiseksi, ettei se missään kohdassa sitä loukkaa. Jumala varjelkoon meitä itse tavoittelemasta marttyyriin kruunua! Mutta jos Kristuksen Henki asuu meissä, voi meihin varmasti vielä tänä päivänä sovittaa Vapahtajan sanat: ”Jos te olisitte maailmasta, niin rakastaisihan maailma omaansa. Mutta koska ette ole maailmasta, vaan minä olen valinnut teidät maailmasta, sen tähden maailma teitä vihaa.” (Joh.15:19) (98,99).

Nykyään on Vaasassa saarnattu evankeliumia, joka ruokkii runsaasti vanhaa aatamia ja samalla koettaa panna armoa isoaville ja oikeauskoisille sieluille ikään, joka ei ole Herramme Jeesuksen oma. Minua ei ollenkaan ihmetytä, että maailman lapset puolustavat kalleinta omaisuuttansa, maailmallisia huveja. Kukapa tahtois luopua kalleimmasta omaisuudestaan, siitä, jota pitää ainoana lohdutuksenaan. Mutta kun ne, jotka sanovat olevansa Jeesuksen seuraajia, väittävät ja vakuuttavat, ettei kristityn ole ainoastaan lupa, vaan vieläpä on hänen velvollisuutensa ottaa osaa poikkeuksetta kaikkiin huvituksiin, joita suruttomat syntiset pitävät korkeimpana hyvänä, niin tämä on totisesti suurempi kunnianosoitus maailmalle ja perkeleelle kun koskaan olen kuullut niiden taholta, jotka kaiken lisäksi tuntuvat tahtovan olla Herran omia. Ei kai Vapahtaja turhaan kiellä meitä palvelemasta kahta herraa. Ja mitä muuta kuin kahden herran palvelemista on se, että hännystellään maailmaa ja tanssitaan sen kanssa, ja kaiken tämän ohella kerskataan jumalanpelosta?

Sen evankeliumin mukaan, jota teille nyt on saarnattu, täytyisi kristityn välttämättä olla mukana korttipeleissä, naamiohuveissa ym, olla ulkonaisesti kaikessa maailman mukainen. Näitä hulluja ihmismietteitä todistamaan pitäisi ensin ilmestyä uusi Raamattu, aivan toisenlainen kuin meille annettu selvä ja siunattu Jumalan sana on. Kun Jumala ei väkisin pakota kääntymättömiä ihmisiä etsimään ja rakastamaan Kristusta, niin vielä vähemmän hän pakottaa niitä, jotka todella etsivät Kristusta, seurustelemaan suruttomien syntisten kanssa, jotka kulkevat eksyksissä ja häpäisevät Herraa. He huvittelevatkin unohtaakseen hänet yhä enemmän.

Kuvitelkaamme Jeesusta rakastavaa ihmistä, jonka tämän opin mukaan olisi pakko ottaa osaa kaikkiin tämän maailman mielettömiin ilojuhliin. Kuinka hän siellä kuulisikaan pilkattavan Jumalaa ja kristinuskoa ja olisi näkemässä sellaista, jopa ottaisi osaa sellaiseen toimintaan, jota synti ja himot ohjaavat. Mitkä helvetin tuskat kalvaisivatkaan hänen sydäntänsä! Tämäkö on se ies, joka on suloinen, keveä ja autuaallinen ja jonka Jeesus on luvannut todellisille seuraajillensa? ”Rauhan minä annan teille”, hän sanoi, ”en sitä rauhaa, minkä maailma antaa.” Ja täällä nyt kumminkin Jeesuksen rauha olisi maailman rauhan yhteydessä!...

Milloin Jeesuksen opetuslapset ovat niin opettaneet ja toimineet, kuin teille on sanottu? Olisikohan heitä teloitettu, ristiin naulittu, heitetty villipetojen eteen ym., jos he olisivat seuranneet teille nykyisin julistettua oppia? Ei, varmaankaan ei! Vai olivatko hekin eksyksissä? Eksyksissäkö olivat ne ensimmäiset kristityt, jotka olisivat voineet pelastaa henkensä syyttämällä uhrin epäjumalien alttarille, mutta eivät tehneet sitä, vaan kärsivät mieluummin mitä kauheimman kuoleman? Eksyksissäkö ovat kaikki ne hurskaat, jotka ovat pyhittäneet elämänsä Herralle ja joiden elämä ja kirjoitukset todistavat, että he ovat ristiinnaulinneet maailman? Äärimmäisen tarkasti olen tutkinut uskovaisten kristittyjen jälkeensä jättämiä kirjoituksia, eikä yhdessäkään niistä, mitä olen käsiini saanut, ole vielä maailman huveja hyväksytty. Kaikki ne ovat olleet Nohrborgin kanssa samaa mieltä siitä, että nämä huvit tekevät helvetin tien suloisemmaksi kuin se muuten olisi (101-103).

Pappien alennustila

Ne papit, jotka ovat selvimmin käsittäneet elävän totuuden, tekevät kauheasti syntiä tähän aikaan. He tosin saarnaavat muille oikein ja puhtaasti, mutta eivät kerjää ja ikävöi saadakseen itselleen Herralta murusen siitä, mitä muille ovat puhuneet, vaan heittäytyvät tyhjin sydämin ja huolettomin mielin tämän maailman turulle. Siksi heidän opetuksensa jää tyhjäksi, voimattomaksi tietorihkamaksi, homehtuneeksi leiväksi, joka ei ketään ravitse. Heidän pitäisi ruokkia Kristuksen laumaa elävällä sanalla ja raittiilla, Herralta saamallaan elämällä. Mutta kaikki kuolee vähitellen, kun he eivät pyydä Herralta joka hetki uutta ravintoa ja voimaa (123).

Sen, joka tietää, ettei hänen tilansa ole oikea, olkoon sitten huoli siitä suuri tai pieni, on heti tällä tavoin kutsuttuna käytävä Herran Kristuksen luo pyytämään halua, tahtoa ja voimaa parannukseen. "Ilman minua ette voi tehdä mitään." Papit itsekään eivät pyydä niitä, ja siksi he ovat kadottaneet elämän ja pitävät sen tähden kiinni kuolleista järjestelmistä. Pohjaltaan he siten ovat Kristuksen kiukkuisimpia vihollisia, jonka he kerran kauhistuen saavat kokea. Tällaisia ovat sinun ennen arvossa pitämäsi, jopa kunnioittamasi papit, ja sydämesi sykkii ilosta, kun Kristuksen armosta nyt olet löytänyt yksinkertaisen tien ja kuljet sitä (127,128).

Mutta miksi laiminlöit niiden papin saatavien ja tulojen hyväksi käyttämisen, joista apostoli kirjoittaa: "Evankeliumin saarnaajien pitää evankeliumista saada elatuksensa"? Miksi et, rakas veli, joka kerta, kun muille puhuit, viivyttelämästä rientänyt sisäisesti apua huutaen iankaikkisen Armahtajan, Kristuksen, eteen ja kerjännyt armoa häneltä peläten ja vapisten ja omaa mielettömyyttäsi häveten? Totuuden julistajan palkat ja parhaat saatavat ovat murhe, vaivat ja ahdistukset. Miksi olet monesti ollut niistä välittämättä ja jäänyt tyhjän, hedelmättömän tiedon varaan? Rakas veli, tutki itseäsi, ja jos tämä nuhde on väärä, niin pidä se vääränä (161).

Vastapuoli kokonaan harhassa

Meidän täytyy ensin pitää vastapuoluetta sellaisena kuin se on, nimittäin kaikin puolin kokonaan eksyneenä, vaikka se näyttäisikin hurskaalta muutamissa kohdissa. Mutta kun perusta ja elämä puuttuu, on tarpeellista nähdä vastustajat oikeassa valossa, muuten käydään tinkimään heidän kanssaan, ja tällöin he saavat tilaisuuden ryöstää meiltä herkän omantunnon ja sisäisen arkuuden. Ja silloin me olemme hukassa. Heitä täytyy pitää suruttomina, joille ei mitään mahda, ja sen tähden on kaikkea varsinaista riitaa heidän kanssaan kartettava...Heidän oppijärjestelmästä ei

pidä erikoisesti välittää, mutta jos he tahtovat väitellä, niin puhukaamme aivan yksinkertaisesti ja lyhyesti tiestä. Jos se ei heille kelpaa (niin kuin ei kelpaakaan), niin ei mennä pitemmälle (128,129).

Suhde teologiaan

Kun Tiberian meren köyhien kalastajien, tullimiehen, teltantekijän ja muiden Herran Jeesuksen Kristuksen evankeliumin julistajiksi valitsemien miesten ihana elämä oli päättynyt, koittivat kristilliselle kirkolle toiset ajat, jolloin tosin vielä oli olemassa elämää ja Kristusta rakastettiin, mutta koko joukossa ei enää ollut vain yksi sydän ja yksi sielu. Jos jo apostolien aikana oli tarjottu väärää oppia Kristuksen tunnustajille, niin myöhemmin syntyi vielä oudompi totuuden ja valheen sekoitus. Se antoi aiheen tunnustuskirjojen laatimiseen, jotka olivat yksinkertaiset ja lyhyet sekä perustuivat kaiken hengellisen tiedon lähteeseen. Mutta järkeileminen, joka tappaa yksinkertaisen lapsen uskon, astui esiin todistelemalla vahvistaakseen totuuden, tosin kyllä Raamattuun pohjautuen, mutta pitäen silti järjen päätösvaltaa ratkaisevana. Koetettiin saada jumalallisesta totuudesta järjestelmä, mutta samalla taivaallisen yksinkertaisuuden henki katosi, ja tieteellinen jumaluusoppi syntyi.

Kokemus on osoittanut, ettei elävä ja eläväksi tekevä totuus koskaan ole viihtynyt järjestelmissä, vaan se on uskollisesti pysytellyt Raamatun yksinkertaisessa seimessä, johon se ensin ilmestyi. Samoin on jumaluusoppineiden, kun he itse ovat tahtoneet tavata Jeesus-lastaa, ollut pakko Idän viisaiden tavoin tarkata sanan kirkasta tähteä ja laskea Jeesuksen jalkoihin kaikki viisautensa saadakseen elävää lohdutusta ja iloa sydämillensä...

Jos nuorukainen lähtee opiskelemaan jumaluusoppia olematta jokapäiväisessä parannuksen ja elävän uskon harjoituksessa, niin hän kyllä voi oppia jumaluusopin järjestelmät mutta siinä kaikessa Jumalan Poika, Kristus, jää häneltä piiloon ja yksinkertainen totuus salatuksi...

Jos jumaluusopin opiskelijat tahtovat pyrkiä Tiberian meren rannalla olleiden veljiensä kaltaisiksi, täytyy heidän alituisesti rukoillen olla yhteydessä Herran kanssa, joka on totinen viinipuu, ja häneltä saada uutta elämää joka hetki. Heidän täytyy ahkerasti tutkia Raamattua sekä seurustella samanmielisten veljien kanssa, jotka ovat antautuneet evankeliumin saarnaamiseen. Heidän kanssaan on pohdittava elämän tiellä kulkemista. Tällöisissä olosuhteissa olisi jumaluusopin lukeminen heille hyödyksi, vahvistaisi heitä totuudessa, ei eksyttäisi eikä veisi harhaan (153-155).

Väinö Hotti